

Actie-agenda vakantieparken 2018-2020

29 november 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Probleemanalyse	5
2 Doelstelling	7
3 Actie-agenda	9
Kennis en ervaring borgen, delen en gebruiken om beleid door te ontwikkelen	10
Volle gereedschapskist	10
Parken en mensen in beeld	11
Ontwikkelen integraal beleid binnen en tussen gemeenten	11
Praktijk versterken	12
4 Uitvoering	13
5 Ondertekening	15
6 Bijlage 1 - Actie overzicht	17

Inleiding

Voor u ligt de actie-agenda aanpak vakantieparken die richting geeft aan alle partners in de komende jaren op de (beleids)inzet rondom vakantieparken. Daarbij geldt dat er gekeken wordt naar de kansen die deze parken bieden voor bijvoorbeeld de regionale economie en het functioneren van de woningmarkt, maar ook naar de uitwassen en problematiek waar deze vakantieparken mee te maken hebben. Deze actie-agenda is tot stand gekomen in samenwerking tussen verschillende overheden¹ en hun partners in het veld, zoals de RECRON. Daarnaast is door verschillende andere organisaties inbreng geleverd.²

Op diverse plekken in Nederland kijken ondernemers, gemeenten en regio's naar de toekomst van de recreatieve sector en de rol die vakantieparken daarin spelen. Een groot deel van de vakantieparken doet het goed en lijkt ook in de toekomst mee te kunnen met de veranderende vraag van consumenten. Het is belangrijk dat het kansrijk ondernemerschap dat ten grondslag ligt aan het opbloeien van deze parken wordt gestimuleerd om parken verder te laten excelleren. Verdere ondersteuning voor innovatieve ontwikkelingen kan dit recreatieve ondernemerschap bovendien versterken. Hiermee voorkomen we dat minder vitale parken verder verzwakken en tot de categorie 'probleemparken' gaan behoren.

Andere parken staan er echter minder gunstig voor en kunnen de concurrentiestrijd maar moeilijk bijbenen. Maatschappelijke organisaties en lokale overheden maken zich soms zorgen over het perspectief voor deze parken en de mensen die op deze parken wonen. De praktijk leert dat het vaak gaat om veelzijdige en complexe problematiek.

Zo zijn er criminelen die hun heil zoeken op het vakantiepark als 'onzichtbare' plek en arbeidsmigranten die daar door hun werkgever worden gehuisvest. Verder zijn vakantieparken populair onder mensen die op zoek zijn naar rust en willen wonen in een groene omgeving. Maar er zijn ook kwetsbare gezinnen, bijvoorbeeld met schulden, die geen andere huisvesting kunnen krijgen en dakloos dreigen te worden. Voor hen is het vakantiepark een laatste toevluchtsoord.

'Ik denk dat we gemiddeld om de dag een telefoontje krijgen van iemand die een woning zoekt. Net gescheiden mensen. Lange mensen die het zat zijn om nog jaren bij pa en ma te blijven wonen, maar geen sociale huurwoning kunnen krijgen.'

Bron: Vakantieparkondernemer in KRO-NCRV De Monitor

Om zowel de toeristische en economische kant als de sociaal-maatschappelijke kant van het vraagstuk rondom vakantieparken effectief aan te kunnen vliegen is samenwerking tussen de verschillende overheden en partners van belang. Ook partijen die zich al langer over dit vraagstuk buigen, zoals de samenwerkingsverbanden Vitale Vakantieparken, bevestigen het belang van interbestuurlijke samenwerking en een integrale aanpak. In het Interbestuurlijk Programma (IBP) hebben het Rijk en de mede overheden het onderwerp vakantieparken vanuit meerdere invalshoeken geagendeerd. Zowel in het hoofdstuk Toekomstbestendig Wonen als onder de noemer Ondernijning is het onderwerp aangedragen. Daarnaast is het onderwerp ook onderdeel van de Nationale Woonagenda.

¹ Gemeenten, provincies en Rijk. Met specifieke inbreng van gemeente Meierijstad, gemeente Putten en gemeente Zundert, programma Vitale Vakantieparken Veluwe, provincie Drenthe, provincie Gelderland en provincie Noord-Brabant, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Justitie en Veiligheid, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

² Dit betreft onder andere: Aedes, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), Federatie Opvang, Kadaster, Kinderombudsman, Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA), Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC/RIEC's), Leger des Heils, de Nationale Ombudsman, Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), Vereniging Gezondheid en Veiligheid Nederland (GGD/GHOR NL), VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving (VNG KCHN), Woonbond.

Facts & Figures

Onderstaande gegevens proberen een beeld te geven van de omvang en problematiek van de vakantieparkensector. Daarnaast biedt het een schatting van het aantal personen dat een vakantiepark als vaste verblijfplaats heeft.

Ter illustratie:

- Het Centraal Bureau voor de Statistiek registreerde in 2018 in Nederland 1.536 huisjesterreinen en 2.801 kampeerterreinen. Daarop stonden ongeveer 130.000 verblijfsobjecten geregistreerd in de Basisadministratie Adressen en Gebouwen. Op iets minder dan 10% van deze adressen stonden personen ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Het betrof in totaal ongeveer 22.000 mensen die stonden ingeschreven op het adres van een vakantiewoning.
- Binnen de gemeentegrenzen van elf Veluwe gemeenten bevinden zich bijna 500 parken. De verwachting is dat 70-80% daarvan het goed doet of met een beetje hulp weer kan opbloeien. Het overige deel zal een andere functie moeten krijgen. Op deze parken wonen naar schatting 6.000 tot 9.000 mensen. Op een kleine 10% van de parken is sprake van ernstige en verontrustende veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek.
- Uit een vitaliteitsscan die de provincie Noord-Brabant heeft laten uitvoeren onder de 199 Brabantse vakantieparken blijkt dat 35% van de parken te weinig perspectief heeft en te weinig kwaliteit.
- Bewoners van vakantieparken lijken grofweg in gedeeld te kunnen worden in zes groepen:
 - Spoedzoekers;
 - Arbeidsmigranten;
 - Mensen met een alternatieve woonbehoefte;
 - Mensen met behoefte aan een prikkelarme woonomgeving en/of daarvanuit (multi-) problematiek terecht zijn gekomen;
 - Mensen die onder de radar willen blijven;
 - Door alle groepen heen: huishoudens met kinderen.

Deze actie-agenda focust zich, als uitwerking van zowel het IBP als van de Nationale Woonagenda, op het versterken van de regionale en lokale slagkracht. Een integrale benadering vanuit de verschillende gemeentelijke diensten gericht op regionale samenwerking om te voorkomen dat het probleem zich regionaal verplaatst (waterbedeffecten) is daarbij het uitgangspunt. Om dit te realiseren wordt onder meer gekeken naar het versterken van het instrumentarium, het verstevigen van de informatiepositie van regio's en gemeenten door kennisdeling en onderzoek en het versterken van de uitvoering van beleidskeuzes.

In dit document vindt u een korte probleemanalyse van de huidige situatie met een schets van de uitdagingen en kansen die er voor vakantieparken liggen. Daaruit volgt de doelstelling die we gezamenlijk voor de komende jaren vaststellen. Vervolgens beantwoorden we de vraag hoe we dat gaan doen aan de hand van een vijftal hoofdlijnen, die vervolgens worden uitgewerkt in meerdere acties. Een gedetailleerd overzicht hiervan is te vinden in de bijlage. Tot slot wordt uiteengezet welke partijen zich de komende jaren zullen inzetten voor dit onderwerp en hoe dat gaat gebeuren.

1 Probleemanalyse

De recreatiesector is volop in beweging. Nieuwe ontwikkelingen binnen en buiten de markt zorgen voor nieuwe uitdagingen voor de recreatieondernemer. Veranderende vakantievoorkeuren van kritische consumenten, zoals korte vakanties en internationale reizen, vragen nieuwe focus en flexibiliteit van de ondernemers. De verblijfsrecreatie, met daarbinnen de vakantieparken, vormt een essentiële schakel in het toeristisch aanbod.

Een groot deel van de vakantieparken is van goede kwaliteit en eigenaren hebben de investeringscapaciteit om te blijven vernieuwen en investeren om ook in de toekomst toeristen te blijven trekken. Door het grote aanbod en sterke concurrentie in kwaliteit worden verouderde parken soms uit de toeristische markt gedrukt. Een deel van deze parken is niet zelfstandig in staat zich aan te passen aan deze veranderende omstandigheden. De vraag naar dit specifieke park valt daardoor weg, maar het park zelf blijft bestaan. Ook is er een groep vakantieparkondernemers die hun bedrijf willen beëindigen, maar daar verschillende hindernissen in ondervinden. Op vakantieparken treedt daarom soms een verschuiving op van de functies en het gebruik, bijvoorbeeld naar verschillende vormen van wonen. Dit is vaak in strijd met de ruimtelijke bestemming op grond van het bestemmingsplan. Voor de ondernemers of de Vereniging van Eigenaren is niet-recreatieve verhuur echter een manier om het hoofd boven water te houden of, in ongunstiger gevallen, een aantrekkelijk verdienmodel.

Een vakantiepark kan in een dergelijke situatie dienst gaan doen als laatste uitwijkplaats voor mensen die op de reguliere woningmarkt niet terecht kunnen. Mensen komen om uiteenlopende redenen terecht op een vakantiepark; als (tijdelijke) oplossing voor een urgente woonvraag, vanuit een wens om dichtbij de natuur te wonen of als laatste toevluchtsoord. Daarnaast zijn er mensen die vakantieparken gebruiken of misbruiken om 'onder de radar' te blijven. Deze bewoning wordt extra complex doordat gemeenten in sommige gevallen zowel letterlijk als figuurlijk weinig zicht hebben op deze parken en bewoners. De particuliere parken bevinden zich vaak in het buitengebied en soms aan het zicht onttrokken door slagboom of hoge hagen. In extreme gevallen kan permanente bewoning bovendien leiden tot een dynamiek waar overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten vrij spel krijgen. Een park kan daardoor een negatieve of intimiderende sfeer krijgen en in sommige gevallen verder verslechteren doordat de ontstane situatie mensen aantrekt die deze versterken en recreatieve bezoekers afschrikt.

Deze ontwikkelingen op vakantieparken zijn in heel Nederland waar te nemen, maar er zijn wel relevante regionale verschillen. Zo is er in de kustprovincies veel marktinteresse in het realiseren van nieuwe parken, waarbij de zorg vooral ligt bij het revitaliseren van de oudere parken. In andere regio's gaat het soms om het aanpakken van overlastgevend gebruik van de vakantieparken of is er door overaanbod een groot deel van het aanbod verouderd en is naast revitalisering ook een proces van sanering en transformatie noodzakelijk.

'Het is vaak een mix van hele complexe vraagstukken op het gebied van huisvesting, zorg, ruimtelijke ordening, veiligheid en leefbaarheid. Die puzzel is gewoon niet makkelijk te maken.'

Bron: Joeri Vig – Strategisch adviseur bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Deze korte schets laat zien dat dit vraagstuk gezien kan worden vanuit onder meer een **economisch, huisvestings-, sociaal-maatschappelijk, veiligheids- en ruimtelijk perspectief**. Iedere betrokken partij, elk vanuit haar eigen rol, definieert haar eigen essentie van de opgave. Een aanvliegroute vanuit slechts één perspectief zal slechts zorgen voor symptoombestrijding. Gemeenten en provincies staan daarbij voor bestuurlijke dilemma's, waarbij ook het risico van waterbedeffecten blijft bestaan. Voor een effectieve oplossing is **een integrale aanpak nodig vanuit alle verschillende invalshoeken**. In meerdere gebieden in Nederland worden al initiatieven genomen om met een meervoudige aanpak de complexe problematiek aan te pakken. Met deze actie-agenda worden door een groot aantal partijen integrale en locatie-overstijgende oplossingen neergezet die dit proces op gang kunnen brengen en versnellen. Daarbij kijken we zowel naar oplossingen voor de huidige situatie, als naar een visie voor de lange termijn die kijkt naar de kansen die de vakantieparken te bieden hebben met oog voor de regionale verschillen. Er bestaat daarom ook niet één aanpak of één oplossing voor de problematiek die we tegenkomen op de vakantieparken. Het zal uiteindelijk gaan om ketensamenwerking en maatwerk per regio, per park en, in sommige gevallen, zelfs per bewoner.

2 Doelstelling

Florerende parken bieden een vruchtbare basis voor de regionale economie. Slecht functionerende vakantieparken kunnen daarentegen de aantrekkelijkheid van de sector, het sociale leefklimaat van mensen en de ruimtelijke kwaliteit van de regio bedreigen. Daarom is een integrale aanpak nodig vanuit alle verschillende invalshoeken.

Dat leidt tot een meervoudige doelstelling voor deze actie-agenda, waarbij we streven naar:

1. Een economisch levensvatbare verblijfsrecreatiesector.

De sector beschikt over voldoende mogelijkheden (kennis en instrumenten) om zich zelfstandig in balans te brengen qua aanbod, kwaliteit en diversiteit en door te zorgen dat deze flexibel genoeg is om mee te bewegen met de veranderende vraag. Daarin kunnen diverse partijen ondersteuning bieden door ontwikkeling en inzet van diverse (bestaande) instrumenten;

2. Een sector die alleen daar waar het nodig en verantwoord is, wordt ingezet als aanvulling op de woningmarkt.

We zoeken naar passende oplossingen voor (kwetsbare) mensen die nu op de parken wonen of daar om uiteenlopende redenen terecht komen. Wij willen dat zij in behoorlijke woonruimte, in een leefbare woonomgeving en met de benodigde zorg en ondersteuning terecht komen. Daarbij kijken we ook naar mogelijkheden om mensen verantwoord tijdelijk op een vakantiepark te huisvesten, bijvoorbeeld als flexwonen-oplossing;

3. Een sector die geen ruimte biedt voor uitbuiting of het uit het zicht raken van kwetsbare mensen.

We zetten in op voldoende instrumentarium voor gemeenten, ondernemers en andere betrokken partijen om situaties als sociale uitbuiting, deplorabele leefomstandigheden en zorgmijding te voorkomen en op te lossen. Wanneer kwetsbare mensen zich op vakantieparken bevinden, tijdelijk of permanent, is de gemeente hiervan op de hoogte. Indien nodig wordt hen actief passende hulp en ondersteuning geboden door de daartoe aangewezen partij;

4. Veilige vakantieparken met bonafide ondernemers waarbij situaties van overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten worden voorkomen en beëindigd.

We zetten in op het voorkomen van overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten en op het tegengaan van dergelijke ongewenste situaties. Dat doen we onder andere door gelegenheidsstructuren weg te nemen en in te zetten op handhaving en toezicht. Daarbij kijken we ook naar mogelijkheden om waterbedeffecten tegen te gaan. Het betreft niet alleen focus op de activiteiten zelf, maar ook op de mensen en organisaties die erachter schuilgaan;

5. Een sector die op het gebied van de ruimtelijke ordening op passende wijze door de verschillende overheidslagen wordt gefaciliteerd.

We zetten in op maatschappelijk verantwoord gebruik van het gebied door het optimaliseren en het flexibeler inzetten van ruimtelijke ordenings- en ander instrumentarium met oog voor de ondernemer, het functioneren van de markt, de natuur en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit vraagt een flexibele en toekomstgerichte houding van de overheid en het openstaan voor mogelijke nieuwe en/of gecombineerde functies.

Op basis van deze vijf doelstellingen zijn de bestaande kennis, kansen en knelpunten geïnventariseerd. Daaruit bleek dat op alle vijf kennislacunes en onbenutte kansen liggen die niet door één partij individueel kunnen worden ingevuld. Om dat te kunnen bewerkstelligen is ketensamenwerking en commitment nodig - dat wordt met deze actie-agenda bestendigd en doorontwikkeld, voortbouwend op reeds opgedane kennis en initiatieven.

Het vakantiepark is het startpunt van onze actie-agenda. Met de actie-agenda kunnen we niet voor alle oorzaken en gevolgen die deze complexe problematiek kent een oplossing vinden. De reikwijdte van onderliggende vraagstukken is breder dan de focus van deze actie-agenda. Daarom kijken we wel naar de ondermijning op deze parken, maar bijvoorbeeld niet naar het algehele drugsbeleid in Nederland. Daarom kijken we wel naar mogelijke oplossingen voor spoedzoekers op de woningmarkt, maar via deze actie-agenda lossen we niet het tekort aan woningen op. En daarom belichten we wel het regionale belang van de verblijfsrecreatiesector, maar lossen we de concurrentie van nieuwe, opkomende verblijfspoten voor toeristen niet op.

3 Actie-agenda

De komende jaren gaan partijen gezamenlijk aan de slag met de vijf doelstellingen. Het vraagstuk is domeinoverstijgend, gemeentegrens-overstijgend en kent een lange geschiedenis. Dit complexe vraagstuk is daarom vaak niet door individuele gemeenten op te lossen. Bovendien is dit ook niet wenselijk gezien het risico op verplaatsing van de problematiek. Samenwerking tussen overheden en andere partners is daarom cruciaal. Voor de periode 2018-2020 bouwen we gezamenlijk voort op de ervaringen die partijen nu opdoen en reeds hebben opgedaan.

De afgelopen jaren zijn al goede voorbeelden van integrale aanpakken ontstaan. Hierbij is onder andere tussen gemeenten en ketenpartners, ondersteund door het VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving (VNG KCHN), samen gewerkt op basis van de samenwerkingsovereenkomst van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI). Ook de samenwerking tussen de provincie Gelderland en elf Veluwe gemeenten en de samenwerking tussen de provincie Drenthe en de twaalf Drentse gemeenten, beiden onder de noemer Vitale Vakantieparken, zijn koplopers op dit gebied.

‘Er moet worden gedacht in mogelijkheden! Op die manier kan ik mijn plannen realiseren.

Bron: Vakantieparkondernemer

Om deze samenwerking inhoudelijk richting te geven en de vijf doelstellingen te behalen, zijn deze uitgewerkt naar vijf hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen worden vervolgens uiteengezet in meerdere acties. Voor een gedetailleerd overzicht van alle acties, wordt u verwezen naar de bijlage. Daarbij geldt dat er ook onderwerpen zijn waarvan de oplossingsrichtingen niet voldoende uitgekristalliseerd zijn om te vertalen naar concrete acties. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de spanning tussen ecologie (o.a. bescherming natuurwaarde) en economie en de uitdagingen die daarbij komen kijken en duurzaamheid van de sector. Daarnaast kunnen ook in de komende jaren nieuwe thema's opkomen die te zijner tijd een plek verdienen in de actie-agenda.

Voor een deel van de acties geldt dat het taken raakt die gedecentraliseerd zijn naar de gemeente of de provincie. Op deze terreinen, zoals ruimtelijke ordening, woningmarkt- en zorgbeleid, kunnen zij hun eigen beleidskeuzes maken. De actie-agenda moet op deze punten gezien worden als richtinggevende adviezen die gebaseerd zijn op opgedane ervaringen van gemeenten en provincies.

Kennis en ervaring borgen, delen en gebruiken om beleid door te ontwikkelen

Beschikbare kennis wordt actief gedeeld en bij de ontwikkeling van nieuwe instrumenten staat kennisdeling prominent op de agenda.

- Goede voorbeelden op alle doelstellingen die de afgelopen jaren zijn opgedaan door verschillende partijen worden gedeeld. Hierbij kan gedacht worden aan de opbrengsten van het VNG KCHN, de samenwerkingsverbanden Vitale Vakantieparken, opgedane kennis bij de ontruiming van camping Fort Oranje en de ontwikkelde methodieken door GGD West-Brabant en de regio rondom de zelfredzaamheid van bewoners.
- Platform³¹, het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het VNG KCHN starten een leerkring voor en met decentrale overheden over vakantieparken met daarin aandacht voor de vijf doelstellingen. De leerkring ondersteunt decentrale overheden bijvoorbeeld bij het opstellen van een regionale/provinciale en integrale visie op vakantieparken en het maken van de vertaalslag hiervan naar de uitvoering.
- De eerste versie van de nieuwe handreiking van de VNG over het handelingsinstrumentarium voor gemeenten op het terrein van de aanpak van vakantieparken, die tijdens de Vakantieparkentop wordt gelanceerd. Dit document is tot stand gekomen naar aanleiding van meerdere bijeenkomsten met partners die al langere tijd op het onderwerp actief zijn. Dit blijft een levend document en de VNG brengt deze samen met het VNG KCHN actief onder de aandacht van gemeenten en regio's.
- Het Rijk stelt een financiële impuls beschikbaar voor (1) de provincies voor de aanpak van problematiek op vakantieparken en (2) de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) om de aanpak van ondermijnende criminaliteit te versterken.

Volle gereedschapskist

Het bestaande instrumentarium voor overheden wordt in kaart gebracht en daar waar knelpunten in wet- en regelgeving zich voordoen wordt actief gezocht naar oplossingen en aanvullingen.

- Een overzicht van het bestaande instrumentarium voor gemeenten en andere partijen voor de ondersteuning en aanpak van vakantieparken wordt gedeeld. Daarbij is ook aandacht voor de reeds opgedane ervaringen met de inzet van deze instrumenten.
- Gemeenten, provincies en het ministerie van BZK stellen een gezamenlijke coördinerende werkgroep in om (1) verbeter- en knelpunten in wet- en regelgeving te signaleren en deze actief op te pakken en (2) de inzet van het instrumentarium binnen de huidige wet- en regelgeving te stimuleren.
- Het Rijk verkent praktische werkwijzen voor domein overstijgende gegevensdeling, intra- en intergemeentelijk, binnen de huidige context van wet- en regelgeving. Hierbij wordt de ervaring gebruikt van onder meer de samenwerkingsverbanden van de LSI, de RIEC's en de Zorg- en Veiligheidshuizen.

'Vrijwel alle bewoners van vakantieparken zoeken naar een betaalbaar onderdak. Waar kunnen deze mensen wonen, anders dan in een stacaravan of een vakantiehuisje. Dat is toch een gerechtvaardigde vraag. Campings zijn op dit moment de smeerolie voor de woningmarkt.'

Bron: Klaas Burger - Camping Kafka

Parken en mensen in beeld

Gemeenten kunnen op verschillende niveaus onderzoek doen naar de huidige situatie op parken om een beter beeld te krijgen van het recreatieperspectief en van de mensen die daar verblijven.

- Het Rijk ondersteunt in het verkrijgen van beter inzicht in aantal, aard en omvang van vakantieparken en de daar aanwezige problematiek ten behoeve van provincies en gemeenten. Ook wordt via een beperkt aantal pilots met (big) data-analyses meer inzicht verkregen op de ondermijningsproblematiek.
- Gemeenten brengen parken in beeld. Daarbij verkrijgen zij bijvoorbeeld door middel van de landelijke informatie en registraties inzicht in het aantal parken en hun ruimtelijke setting, de adressen, de kadastrale eigendomssituatie en de beheerstructuur op het park. Daarnaast kijken zij naar de leefbaarheids- en veiligheidssituatie op het park en het economische en ecologische ontwikkelperspectief binnen de recreatiesector. Gemeenten kunnen een hulpvraag neerleggen bij bijvoorbeeld het Kadaster als het gaat om informatiebundeling, visualisatie en advisering in samenwerking met betrokken (regionale) partijen.
- Gemeenten brengen mensen op parken in beeld o.a. op basis van hun eigen gemeentelijke registraties en verdiepen zich in de achterliggende redenen van hun verblijf op het vakantiepark. Daartoe worden deze registraties ook adequaat bijgehouden: dit kan bijvoorbeeld via aanpassing van de APV voor nachtregistratie. Bovendien worden gesprekken gevoerd met bewoners om hun situatie en behoefte in beeld te brengen om zo toe te werken naar duurzame oplossingen.

‘Dus: als ik mij inschrijf sta ik op straat. Schrijf ik mij niet in, dan bega ik een overtreding waarop een boete staat. Ik weet op dit moment niet wat ik moet doen.’

Bron: Vakantiepark bewoner in KRO-NCRV De Monitor

Ontwikkelen integraal beleid binnen en tussen gemeenten

Op basis van de inventarisatie wordt er door gemeenten in regionale afstemming een integrale visie op vakantieparken opgesteld. Daarbij is aandacht voor de verschillende beleidsmatige invalshoeken, het opdrachtgeverschap richting de uitvoerende diensten en maatwerk voor parken en mensen die daar verblijven.

- Gemeenten zetten in op beleid met aandacht voor de risico's en kansen van vakantieparken in relatie tot de vijf doelstellingen op het gebied van economie en toerisme, huisvesting en zorg, veiligheid en ruimtelijke ordening. Gemeenten hebben daarbij aandacht voor verschillende dilemma's die zich hierbij voordoen, zoals de afweging die mensen maken wanneer zij geconfronteerd worden met dreigende dakloosheid of bij het moeten opsplitsen van het gezin wanneer zij aankloppen bij de daklozenopvang.
- De RECRON stelt een inspiratieagenda voor overheden op, ten behoeve van de integrale visievorming. Hierin staat beschreven hoe (potentiële) excellerende parken herkend kunnen worden en wat de markt nodig heeft om verder te floreren.
- Het ministerie van BZK kijkt samen met gemeenten en andere partners naar de mogelijkheden om vakantieparken verantwoord als tijdelijke aanvulling op de woningmarkt te benutten. Daarbij is ook aandacht voor geldende eisen ten aanzien van bouwregelgeving en ruimtelijk inrichting. Tevens is de praktische uitwerking van transformatie van parken naar een andere (tijdelijke) bestemming, zoals natuur, onderdeel van dit traject.
- Bij de aanpak van vakantieparken wordt uitgegaan van maatwerk – per regio, per gemeente, per park en per bewoner. Het is aan lokale overheden te bepalen hoe zij om willen gaan met de aanwezige kansen en vraagstukken. Bij sanering, herstructurering en handhaving ondersteunen gemeenten kwetsbare bewoners in het vinden van alternatieve huisvesting. Duidelijkheid over beleid staat voorop en handhaving sluit daarop aan.

Praktijk versterken

De uitvoering van het beleid en handhaving, wordt versterkt. Tevens wordt ingezet op het ondersteunen van recreatief ondernemerschap.

- Het versterken van de weerbaarheid van het lokaal bestuur door het delen van kennis en ervaringen over dilemma's en over veiligheids- en integriteitsrisico's bij het voorbereiden en handhaven van bestuurlijke afspraken en besluiten omtrent vakantieparken.
- Gemeenten zetten in op versterking van de samenwerking met professionals en ondernemers om de bewustwording en signalering van mogelijke problematiek op parken te vergroten.
- De RECRON helpt ondernemers bij het opstellen van excellentieplannen. Deze plannen helpen (potentiële) topondernemers om hun vakantiepark opnieuw of verder te laten floreren.
- BZK en de RECRON onderzoeken de omvang van de groep ondernemers die zouden willen stoppen met hun bedrijf, de redenen waarom zij dat willen en waarom zij daar uiteindelijk wel of niet toe overgaan. Tevens verkennen zij of er mogelijkheden zijn om deze ondernemers daarin te ondersteunen.
- De provincie Gelderland en Vitale Vakantieparken Veluwe nemen het initiatief om met publieke en private partijen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om met nieuwe instrumenten en financieringsmodellen de lokale uitvoering te versterken.
- Er komen modelvoorschriften beschikbaar voor de bestemming recreatie bij het opstellen van bestemmings- en omgevingsplannen.

4 Uitvoering

Deze actie-agenda vormt het startpunt van de gezamenlijke inzet van partijen omtrent vakantieparken. De agenda is daarmee niet af en gedurende de looptijd kunnen partijen zich aansluiten en kunnen acties, onderwerpen en thema's worden toegevoegd en aangescherpt. Nieuwe inzichten kunnen daarbij ook leiden tot een aanpassing van de uitvoering. De uitvoering van deze actie-agenda staat of valt bij de samenwerking tussen de verschillende overheden en de partners. Daarom richten wij een structuur in die deze samenwerking borgt.

Het bestuurlijk overleg met de hoofdontekenaars van de actie-agenda vindt ten minste één keer per jaar plaats om de voortgang te bespreken, te beginnen voor de zomer van 2019. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties speelt hierin een coördinerende rol, zowel richting haar collega's op Rijksniveau als richting de andere overheden en overige ondertekenaars. Dit is tevens het vaste moment waar de actie-agenda kan worden aangevuld of herijkt.

Een afspiegeling op ambtelijk niveau van het bestuurlijk overleg, aangevuld met de mede-ondertekenaars van de actie-agenda, komt ten minste vier keer per jaar bijeen in een coördinatieteam op ambtelijk niveau. Daarin inventariseren en analyseren zij de voortgang, signaleren zij mogelijke drempels in de uitvoering van de actie-agenda en pakken zij gezamenlijk (nieuwe) acties op. Voor de uitvoering van specifieke acties of clusters van acties richt het coördinatieteam werkgroepen of andere daartoe geschikte werkvormen in.

Van alle ondertekenaars van de actie-agenda vakantieparken wordt verwacht dat zij de urgentie van het vraagstuk erkennen, de probleemanalyse onderschrijven en verandering in gang willen zetten. Zij spannen zich ten minste voor de duur van deze agenda in voor het behalen van de doelstellingen van de actie-agenda. Daartoe adopteren zij één of meer acties. Daarover rapporteren zij twee keer per jaar ten behoeve van de voortgangsrapportages aan het bestuurlijk overleg aan het coördinatieteam, te weten in mei en in november.

De actie-agenda is opgesteld vanuit de gedachte van het IBP over één overheid. Actiehouders zijn zelf (financieel) verantwoordelijk voor het opstarten en uitvoeren van de acties. Dit betekent dat partijen ook de benodigde capaciteit voor het uitvoeren van de acties vrij maken. Vanuit het IBP bestaat het vertrouwen dat met de beschikbaar gestelde middelen samen de benodigde resultaten bereikt kunnen worden. Ondertekenaars committeren zich om vanuit een positieve insteek bij te dragen en samen te werken aan de geformuleerde acties. Zo nodig spreken zij elkaar aan op het nemen van hun verantwoordelijkheden, op het nakomen van de gemaakte afspraken en op de voortgang op de verschillende acties, zoals deze in de bijlage van dit document zijn geschetst. Zoals afgesproken in het IBP treden partijen met elkaar in gesprek bij onvoorziene ontwikkelingen.

5 Ondertekening

Hoofdondertekenaars

Namens het Rijk

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties – Kajsja Ollongren

Namens de provincie

Gedeputeerde van de provincie Drenthe – Henk Brink

Gedeputeerde van de provincie Gelderland – Bea Schouten

Gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant – Erik van Merrienboer

Namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Lid en plaatsvervangend voorzitter commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit – Patricia Hoytink-Roubos

Namens de ondernemers

Directeur RECRON – Martin Maassen

Mede-ondertekenaars

Directeur GGD GHOR Nederland – Hugo Backx

Voorzitter Federatie Opvang – Jan Laurier

Voorzitter Stichting Leger des Heils Welzijns- en
Gezondheidszorg – Cornel Vader

Hoofd Landelijk Informatie en Expertisecentrum –
Karel Schuurman

6 Bijlage 1 - Actie overzicht

Kennis en ervaring borgen, delen en gebruiken om beleid door te ontwikkelen

Beschikbare kennis wordt actief gedeeld en bij de ontwikkeling van nieuwe instrumenten staat kennisdeling prominent op de agenda.

Hoofddlijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Goede voorbeelden op alle doelstellingen die de afgelopen jaren zijn opgedaan door verschillende partijen worden online gedeeld. Hierbij kan gedacht worden aan de opbrengsten van het VNG KCHN, de samenwerkingsverbanden Vitale Vakantieparken en opgedane kennis bij de ontruiming van camping Fort Oranje.	Goede voorbeelden die al bestaan worden gedeeld (zie een niet uitputtende lijst hieronder): Vitale Vakantieparken Veluwe - Kwaliteitsteams; - Revitaliseringsfonds; - Toepassing van flexibele bestemmingsplannen; - Ontwikkelmaatschappij; - Innovatielab; - Gebiedsmakelaars; - Monitor Vitale Vakantieparken – een doorontwikkeling van het stoplichtmodel van RIEC Zeeland/West-Brabant Vitale Vakantieparken Drenthe: - Rentekortingsregeling Provincie Drenthe: - Faciliterend RO-kader met bijvoorbeeld planologische (bonus)ruimte bij herontwikkelingen. - Transformatieladder; inhoudelijk en procedureel afwegingskader voor het transformeren van vakantieparken ter bevordering van samenwerking tussen overheid en onderneming. - Vitaliteitsfonds voor financiering van onrendabele top van private investeringen die maatschappelijke meerwaarde hebben.	Houders van goede voorbeelden, waaronder Vitale Vakantieparken Veluwe, Vitale Vakantieparken Drenthe en de provincie Drenthe,	Doorlopend
	De provincie Gelderland organiseert in 2019 het flexwonen-congres. Daarbij zal ook aandacht zijn voor vakantieparken.	Provincie Gelderland	Voorjaar 2019
Platform31, het CCV, BZK, de VNG en het VNG KCHN starten een leerkring voor decentrale overheden over vakantieparken waarbij aandacht zal zijn voor de vijf doelstellingen. De leerkring ondersteunt decentrale overheden bijvoorbeeld bij het opstellen van een regionale/provinciale en integrale visie op vakantieparken en het maken van de vertaalslag hiervan naar de uitvoering.	BZK neemt het initiatief om de leerkring op te starten. Onderdelen van de leerkring zijn een community of practice, online kennisbank en online samenwerkingsmodule. In het kader van deze integrale leerkring faciliteren Platform31, het CCV en het VNG KCHN een module op hun eigen kennis- en expertise-gebied.	P31, CCV, BZK, VNG en VNG KCHN	De eerste leerkring-bijeenkomsten vinden plaats in de eerste helft 2019

Hoofdpijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
De handreiking van de VNG over het handelingsinstrumentarium voor gemeenten op het terrein van de aanpak van vakantieparken wordt tijdens de Vakantieparkentop gelanceerd. Dit blijft een levend document en de VNG brengt deze samen met VNG KCHN actief onder de aandacht van gemeenten en regio's.	De handreiking wordt up-to-date gehouden met nieuwe goede voorbeelden en wordt actief onder de aandacht gebracht van gemeenten.	VNG, VNG KCHN	Doorlopend
	De website www.naleving.net van het VNG KCHN fungeert als een van de plekken om bestaande kennis rondom het multidisciplinair handhaven op vakantieparken te verzamelen en te delen. Daarbij wordt ook actief doorgelinkt naar websites van andere partners met goede voorbeelden.	VNG KCHN	Doorlopend
Het Rijk stelt een financiële impuls beschikbaar voor (1) de provincies voor de aanpak van de problematiek op vakantieparken en voor (2) de RIEC's om de aanpak van ondermijnende criminaliteit te versterken.	Er komt eind 2018 een financiële impuls van BZK voor provincies (€ 100.000 per provincie voor 2019 en 2020). Daarbij geldt een voorwaarde van cofinanciering met ten minste € 50.000 en het delen van de resultaten en opgedane kennis en ervaringen (bijvoorbeeld in de leerkring).	Provincies en BZK	2019-2020
	De capaciteit van de RIEC's voor onderzoek, analyse, advies en ondersteuning wordt versterkt. O.a. om meer zicht te krijgen op de aard en omvang van ondermijnende criminaliteit, door middel van ondermijningsbeelden. Daarmee wordt ook het zicht op de problematiek op lokaal niveau verstevigd. Er wordt onder meer een bedrag van € 2.5 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor het versterken van de aanpak van ondermijnende criminaliteit in brede zin. In 2018 wordt eenmalig een bedrag van € 2.1 miljoen extra geïnvesteerd (Kamerstukken II, 2017/18, 29 911, nr. 207)	RIEC's	2019-2020
	BZK-bijdrage van € 400.000 aan project Ariadne (provincie Gelderland). Dit betreft een uniforme informatie gestuurde integrale aanpak van vakantieparkenproblematiek in Gelderland in samenwerking tussen gemeenten, politie, provincie, OM en programma Vitale Vakantieparken.	Provincie Gelderland en BZK	2019-2022

Volle gereedheidskist

Het bestaande instrumentarium voor overheden wordt in kaart gebracht en daar waar knelpunten in wet- en regelgeving zich voordoen wordt actief gezocht naar oplossingen en aanvullingen.

Hoofddlijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Een overzicht van het bestaande instrumentarium voor gemeenten en andere partijen voor de ondersteuning en aanpak van vakantieparken wordt gedeeld. Daarbij is ook aandacht voor de reeds opgedane ervaringen met de inzet van deze instrumenten.	Bestaande kennisdocumenten over inzet en toepassing van de beschikbare instrumenten worden opnieuw gedeeld en deze informatie wordt geclusterd op een online vindbare plek.	VNG, VNG KCHN en BZK (met benodigde experts)	Kennisdocumenten zijn voor zomer 2019 verzameld en gedeeld.
	Het ambtelijke coördinatieteam inventariseert of aanvullende handreikingen noodzakelijk zijn. Indien dit zo is, worden deze gerealiseerd in opdracht van het coördinatieteam.	Ambtelijk coördinatieteam (met benodigde experts)	2019 – 2020 Eerste overleg werkgroep in januari 2019.
	Het opstellen van een juridisch afwegingskader voor de aanpak van de leefbaarheids-, veiligheids- en ondermijningsproblematiek op vakantieparken als handelingsperspectief voor gemeenten (gericht op maatwerk)	Gemeente Zundert (opdrachtgever); in samenwerking met BZK, J&V, enkele betrokken provincies, gemeenten, VNG en CCV.	Gereed medio 2019
	Het in kaart brengen en verspreiden van het bestaande toepassingsbereik van de instrumenten en bevoegdheden van toezichthouders en BOA's met betrekking tot de aanpak van multiproblematiek en op grond daarvan te zien of uitbreiding nodig is.	JenV (i.s.m. BZK, VNG KCHN, provincies, gemeenten en politie)	2019
Gemeenten, provincies en het ministerie van BZK stellen een ambtelijk coördinatieteam in om (1) verbeter- en knelpunten in wet- en regelgeving te signaleren en deze actief op te pakken en (2) de toepassing van wet- en regelgeving te stimuleren.	Onderwerpen die in ieder geval worden bekeken in het kader van wet- en regelgeving: • Toegang tot parken voor GGD/Wijkteams • Signalering en optreden bij ondermijnende activiteiten (bijv. productie van drugs, prostitutie, opslag van wapens) • Sluiting van parken • Ruimtelijk instrumentarium voor transformatie • Inzet van parken voor andere functies • Herverkavelingsinstrumentarium • De mogelijkheden om een VvE te vormen en/of verplicht te stellen • Het gebruik van woningbouwcontingenten door provincies en de relatie tot permanente bewoning • De mogelijkheden om om te gaan met uitponing op parken • Het opstellen van modelvoorschriften voor de bestemming Recreatie in het kader van bestemmingsplannen/omgevingsplannen	Ambtelijk coördinatieteam in samenwerking met experts op verschillende onderdelen	Doorlopend. Voor de zomer van 2019 is een eerste inventarisatie op het gebied van wel/geen knelpunt gereed. Eind 2019 is de inventarisatie met daarin de knelpunten en voorgestelde wijziging gereed
Het Rijk ontwikkelt praktische werkwijzen voor domein overstijgende gegevensdeling intra- en intergemeentelijk binnen de huidige context van wet- en regelgeving. Hierin wordt ervaring gebruikt vanuit de samenwerkingsverbanden van de LSI, de RIEC's en de Zorg- en Veiligheids-huizen.	Verkennen van de mogelijkheden voor intra- en intergemeentelijke informatie-uitwisseling, bijvoorbeeld die regionale en landelijke convenanten bieden. De convenanten rondom bemoeizorg gegevensdeling bij personen met verward gedrag, van het RIEC en de LSI zijn daarbij een voorbeeld. Het gaat hier om het versterken van de structuur voor informatiedeling om op casusniveau zicht te krijgen op de sociaal-maatschappelijke problematiek, op de ondermijnende criminaliteit en waterbedeffecten bovenlokaal/in de regio.	BZK, VWS en JenV, i.s.m. o.a. gemeenten	Verkenning gereed eind 2019

Parken en mensen in beeld

Gemeenten kunnen op verschillende niveaus onderzoek doen naar de huidige situatie op parken om een beter beeld te krijgen van het recreatieperspectief en van de mensen die daar verblijven.

Hoofdpijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Het Rijk ondersteunt in het verkrijgen van beter inzicht in aantal, aard en omvang van vakantieparken en de daar aanwezige problematiek ten behoeve van provincies en gemeenten. Ook wordt via een aantal pilots met (big) data-analyses meer inzicht verkregen op de ondermijningsproblematiek.	Het Rijk verkent samen met het Kadaster de mogelijkheden voor een landelijk informatiefundament met daarin data van de BRK, de BAG en transactiedata die gekoppeld kan worden aan lokale BRP-data, om provincies en gemeenten te ondersteunen. Deze basis kan mogelijk uitgebreid worden met aanvullende specifieke (regionale) datasets, bijvoorbeeld ten aanzien van fysieke en sociale veiligheid.	BZK, Kadaster (i.s.m. provincies, gemeenten)	Verkenning medio 2019 gereed.
	Verdiepend inzicht krijgen op de ondermijningsproblematiek op vakantieparken met behulp van (big) data-analyses door middel van maximaal vijf pilots bij gemeenten.	BZK (i.s.m. o.a. J&V, provincies, gemeenten)	Eind 2020 pilots afgerond
Gemeenten brengen parken in beeld. Daarbij verkrijgen zij bijvoorbeeld door middel van de landelijke informatie en registraties inzicht in het aantal parken en hun ruimtelijke setting, de adressen, de kadastrale eigendomssituatie en de beheerstructuur op het park. Daarnaast kijken zij naar de leefbaarheids- en veiligheidssituatie op het park en het economische en ecologische ontwikkelperspectief binnen de recreatiesector.	Kennisverspreiding over de toepassing van het 'stoplichtmodel ondermijning en handhaving' (RIEC Zeeland West-Brabant en Oost-Brabant). Dit zal tevens onderdeel uit maken van de leerkringmodule.	LIEC/ RIEC's en BZK (CCV/leerkring-module)	2019-2020
	Door gebruik te maken van de mogelijkheden van het LSI convenant worden gemeenten door VNG KCHN ondersteund in het verkrijgen van inzichten in heersende problematieken op vakantieparken. Met deze ondersteuning kunnen problematieken integraal projectmatig worden aangepakt. Opgedane inzichten vormen tevens input voor de leerkring.	VNG KCHN	Doorlopend
	Om een goed beeld te krijgen van de omvang van de recreatiesector registreren gemeenten in de BAG verblijfsobjecten die zonder omgevingsvergunning kunnen worden gerealiseerd ³ . Deze informatie kan de gemeente ondersteunen bij een eventuele keuze om de bouwmogelijkheden waarvoor geen vergunning nodig is, (verder) te beperken.	Gemeenten	Doorlopend

Hoofdlijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Gemeenten brengen mensen op parken in beeld o.a. op basis van hun eigen gemeentelijke registraties en verdiepen zich in de achterliggende redenen van hun verblijf op het vakantiepark. Daartoe worden deze registraties ook adequaat bijgehouden: dit kan bijvoorbeeld via aanpassing van de APV voor nachtregistratie. Bovendien worden gesprekken gevoerd met bewoners om hun situatie en behoefte in beeld te brengen om zo toe te werken naar duurzame oplossingen.	Onderzoek naar de kwalitatieve woonbehoefte om (1) ongewenste bewoning doelmatig en effectief aan te kunnen pakken en (2) om de woonvraag van deze mensen op te kunnen nemen in de woonvisie. Er lijkt immers behoefte te zijn aan een scala aan diverse woonvarianten: extra “reguliere” betaalbare woningen, flexwonen-oplossingen voor spoedzoekers, seniorencommunities, tijdelijke woonruimte voor arbeidsmigranten, het creëren van passende woonmilieus voor mensen met een voorkeur voor een wat afgelegen, groene, rustige of een prikkelarme woonomgeving, zoals de Scandinavische Skaeve Huse of woonvormen met ondersteuning of begeleiding.	Provincies, regio's, gemeenten en BZK	Doorlopend BZK schenkt aandacht aan dit onderwerp in de Staat van de Volkshuisvesting en/of de Staat van de Woningmarkt.
	Partijen verkennen de mogelijkheden voor een landelijke voorziening voor een (digitale) nachtregistratie (art. 438 Wetboek van Strafrecht) die burgemeester, college van burgemeester en wethouders, dan wel de gemeenteraad kan aanwijzen. Tevens wordt gestimuleerd dat gemeenten de verplichting tot het bijhouden van een nachtregistratie in de APV opnemen.	VNG (model aanpassing APV) en JenV i.s.m. gemeenten, BZK, Politie en CCV.	Gereed 2020
	Partijen ontwikkelen praktische domein overstijgende instructies voor medewerkers van gemeenten over hoe multidisciplinair om te gaan met in- en uitschrijving in de Basisregistratie Personen op vakantieparkadressen, zodat zicht is op gebruik en verblijf.	NVVB en BZK	Gereed medio 2020

³ Volgens Besluit Openbare Ruimte, artikel 3, lid 2, bijlage II is het toegestaan in overeenstemming met bestemmingsplan vergunningvrij een recreatiewoning te bouwen, mits niet hoger dan 5m, en niet meer dan 70 m².

Ontwikkelen integraal beleid binnen en tussen gemeenten

Op basis van de inventarisatie wordt er door gemeenten in regionale afstemming een integrale visie op vakantieparken opgesteld. Daarbij is aandacht voor de verschillende beleidsmatige invalshoeken, het opdrachtgeverschap richting de uitvoerende diensten en maatwerk voor parken en mensen die daar verblijven.

Hoofdlijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Gemeenten en provincies zetten in op beleid met aandacht voor de kansen en risico's van vakantieparken in relatie tot de vijf doelstellingen op het gebied van economie en toerisme, huisvesting en zorg, veiligheid en ruimtelijke ordening. Gemeenten hebben daarbij aandacht voor verschillende dilemma's die zich hierbij voordoen en trekken op met lokale ondernemers.	De provincies Drenthe, Gelderland en Noord-Brabant stellen integrale regionale, dan wel provinciale visie(s) op ten aanzien van de vijf doelstellingen van de actie-agenda. Bovendien stimuleren deze provincies als koplopers de andere provincies om ook een dergelijke integrale visie te ontwikkelen, onder het motto 'goed voorbeeld doet goed volgen'. Dit doen zij door bijeenkomsten (bijvoorbeeld symposia) te organiseren voor provincies en gemeenten waarin zij aandacht besteden aan de vijf doelstellingen van deze actie-agenda. Het IPO is enthousiast over de interbestuurlijke aanpak en steunt de vooroplopende provincies.	De provincies Drenthe, Gelderland en Noord-Brabant, (i.s.m. met inliggende gemeenten, branche-organisaties en betrokken ondernemers). Genoemde provincies stimuleren, ondersteund door het IPO, visievorming bij andere provincies.	Eind 2019 visies gereed. Eerste bijeenkomst in 2019.
	GGD'en gaan proactief het gesprek aan met hun gemeenten om te bezien hoe de gemeentelijke wettelijke taak voor openbare geestelijke gezondheidszorg in de Wmo 2015 kan worden ingevuld. Daarbij wordt gegeven de beperkte bureaucratische vaardigheden en potentiële zorgmijding op laagdrempelige outreachende wijze zorg verleend. Dit kan bijvoorbeeld door in gesprek met bewoners te gaan of spreekuren op parken te organiseren.	GGD in afstemming met lokale partners zorg & welzijn/ sociaal wijkteam, gemeenten, VWS	
	Gemeenten hebben aandacht voor verschillende dilemma's die bewoners vakantieparken tegenkomen, waaronder: - De afweging tussen inschrijven in de BRP en handhaving op permanente bewoning; - Het niet snel kunnen vinden van een passende woonruimte, maar snelle beschikbaarheid op het vakantiepark. - Bij dakloosheid kiezen tussen de daklozenopvang of wonen op informele plekken zoals een vakantiepark. - Het bij elkaar houden van het gezin door op een vakantiepark te gaan wonen, omdat (in sommige gevallen) bij de keuze voor daklozenopvang de kinderen in een pleeggezin terecht komen.	Gemeenten met op verzoek hulp van Federatie Opvang en Leger des Heils	Doorlopend
	Gemeenten hebben extra aandacht voor de aanwezigheid en het ontwikkelingsbelang van kinderen die op vakantieparken wonen.	Gemeenten	
	De woonvraag van mensen op vakantieparken wordt meegenomen in woonvisies en programmering.	Gemeenten, provincies	
	Bij het ontwikkelen van beleid rondom vakantieparken zetten lokale overheden niet alleen in op data, maar gaan zij ook de dialoog aan met direct betrokkenen. Daaronder vallen o.a. recreanten, ondernemers en bewoners van vakantieparken. Betrek hen, net als andere inwoners, bij het beleid dat hen aangaat. Het is aan te bevelen om hen actief, effectief en constant te betrekken bij zaken die hen betreffen rekening houdend met mogelijk beperkte bureaucratische vaardigheden. De RECRON zet daarbij actief in op een open houding van de sector.	Gemeenten en RECRON	

Hoofdpijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
De RECRON stelt een inspiratieagenda voor overheden op, ten behoeve van de integrale visievorming. Hierin staat beschreven hoe (potentiële) excellente parken herkend kunnen worden en wat de markt nodig heeft om verder te floreren.	Hierin is onder andere aandacht voor de uitgevoerde pilot in de provincie Zeeland met 'innovatievouchers' voor de inkoop van advies door ondernemers om hun bedrijf verder te laten opbloeien en voor de ervaringen met de Kwaliteitsteams op de Veluwe en in Drenthe.	RECRON	Gereed eind 2019
BZK kijkt samen met partners naar de mogelijkheden om vakantieparken zonder toeristisch perspectief (op de korte termijn) verantwoord als tijdelijke aanvulling op de woningmarkt te benutten. Daarbij is ook aandacht voor de geldende eisen ten aanzien van bouwregelgeving en ruimtelijke inrichting. Tevens is de praktische uitwerking van transformatie van parken naar een andere (tijdelijke) bestemming, zoals natuur, onderdeel van dit traject.	Deze verkenning bestaat uit o.a. twee soorten pilots en resulteert in een handreiking.	BZK i.s.m. relevante partners	Gereed medio 2019
	Om de mogelijkheden voor de tijdelijke inzet van vakantieparken als tijdelijke aanvulling op de woningmarkt goed in beeld te brengen en te zien op welke manier deze huisvesting (bijvoorbeeld voor arbeidsmigranten of andere doelgroepen) verantwoord kan verlopen wordt een pilot gestart met circa vijf gemeenten en vakantieparkondernemers. Deze gemeenten hebben contact met een vakantieparkondernemer die zijn/haar vakantiepark als huisvestingsoplossing gebruikt of een dergelijke constructie wilt ontwikkelen.	BZK en ca. 5 gemeenten	Pilot afgerond eind 2020
	Om de praktische uitwerking van een bestemmingswijziging goed te kunnen verkennen wordt een pilot gestart met circa vijf gemeenten en vakantieparkondernemers verdeeld over Nederland die een vakantiepark (tijdelijk) een andere bestemming willen geven, bijvoorbeeld als een verdienmodel voor transformatie.	BZK en ca. 5 gemeenten	Pilot afgerond eind 2020
Bij de aanpak van vakantieparken wordt uitgegaan van maatwerk – per regio, per gemeente, per park en per bewoner. Het is aan lokale overheden om te bepalen hoe zij om willen gaan met de aanwezige kansen en vraagstukken. Bij sanering, herstructurering en handhaving ondersteunen gemeenten kwetsbare bewoners in het vinden van alternatieve huisvesting.	Gemeenten hebben oog voor de diversiteit en verschillende behoeften van bewoners van vakantieparken met wie zij te maken hebben en zoeken steeds naar maatwerkoplossingen voor individuele bewoners.	Gemeenten	Doorlopend

Praktijk versterken

De uitvoering van het beleid en handhaving, wordt versterkt. Tevens wordt ingezet op het ondersteunen van recreatief ondernemerschap.

Hoofdpijnen en acties	Onderdelen	Actiehouders	Termijn
Het versterken van de weerbaarheid van het lokaal bestuur.	Het delen van kennis en ervaringen over dilemma's en over veiligheids- en integriteitsrisico's bij het voorbereiden en handhaven van bestuurlijke afspraken en besluiten omtrent vakantieparken (bijvoorbeeld aan de hand van dilemmakaarten of specifieke bijeenkomsten).	BZK i.s.m. de betrokken partners in het Netwerk Weerbaar Bestuur. Provincie Drenthe verkent de mogelijkheden voor het organiseren van een top.	2019-2020
Gemeenten zetten in op de versterking van de samenwerking met en tussen professionals en ondernemers om de bewustwording en signalering van mogelijke multiproblematiek op parken te vergroten.	Gemeenten stellen een multidisciplinair overleg in om zowel op beleids- als op casus-niveau samen te werken (waarbij ten minste toezicht, het sociaal domein en burgerzaken vaste gesprekspartners zijn). VNG KCHN kan hierin een adviserende rol spelen.	Gemeenten, VNG KCHN	Doorlopend
	Kennis van verschillende gemeentelijke afdelingen wordt bij elkaar gebracht en benut. Dat betekent ook een goede aansluiting van team Openbare GGZ.	Gemeenten	Doorlopend
Er komen modelvoorschriften beschikbaar voor de bestemming Recreatie bij het opstellen van bestemmings- en omgevingsplannen.	De voorschriften zijn zorgvuldig afgewogen, duidelijk geformuleerd en onderling afgestemd, zodat het onderscheid tussen recreatief en ander gebruiksvormen helder en duidelijk is. Daarmee worden de bestemmingsplanvoorschriften voor gemeenten ook beter handhaafbaar.	VNG	In de tweede helft van 2019 voor gemeenten beschikbaar.
BZK en de RECRON onderzoeken de omvang van de groep ondernemers die zouden willen stoppen met hun bedrijf, de redenen waarom zij dat willen en waarom zij daar uiteindelijk wel of niet toe overgaan. Tevens verkennen zij of er mogelijkheden zijn om deze ondernemers daarin te ondersteunen.	De RECRON start een onderzoek naar de omvang van de groep ondernemers die zouden willen stoppen met hun bedrijf, de redenen waarom zij dat willen en waarom zij daar uiteindelijk wel of niet toe overgaan.	RECRON	2019
	Het gaat om een brede verkenning waarbij in ieder geval inspiratie zal worden opgedaan bij bestaande regelingen zoals de VAB en Ruimte voor Ruimte.	BZK i.s.m. provincies, gemeenten, EZK en RECRON	Begin 2020 verkenning gereed
	De mogelijkheid om stedelijke kavelruil in te zetten wordt verder verkend.	BZK i.s.m. RECRON	Doorlopend
De provincie Gelderland en Vitale Vakantieparken Veluwe nemen het initiatief om met publieke en private partijen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om met nieuwe instrumenten en financieringsmodellen de lokale uitvoering te versterken.	Verkenkend onderzoek naar nieuwe instrumenten en financieringsmodellen.	Provincie Gelderland en Vitale Vakantieparken Veluwe	2019
De RECRON helpt ondernemers bij het opstellen van excellentieplannen.	De RECRON organiseert een pool van deskundigen die potentiële topondernemers kunnen ondersteunen bij het opstellen van een excellentieplan.	RECRON	Pool gereed eind 2019.

